

KAUNO REGIONINĖS ARCHITEKTŪROS TARYBOS IŠVADA

Gydymo paskirties pastato (Ligoninės), Josvainių g 2, Kaune, naujos statybos projektas
2020 m. rugsėjo 23 d.

Posėdžio pirmininkė – Gražina Janulytė-Bernotienė

Posėdžio sekretorė – Snieguolė Surblienė

Kauno regioninės architektūros tarybos (toliau – Tarybos) nariai, dalyvavę priimant sprendimą: Gražina Janulytė-Bernotienė, Loreta Janušaitienė, Vaidotas Kuliešius, Reda Marcinkevičienė, Mindaugas Matažinskas, Mantas Michaliunjo, Rimgaudas Miliukštis, Arūnas Petrauskas, Aurimas Ramanauskas, Mindaugas Stepanas, Marius Torrau.

Projekto užsakovas - Kauno miesto savivaldybė, Laisvės al.96, LT-44251 Kaunas

Prašymą pateikusiai:

Tarybos posėdyje paaiškinimus teikė: projekto vadovė Dovilė Naudžiuvienė, UAB „Projektų ekspertai“ direktorius Šarūnas Berkmanas.

Posėdis vyko Architektų namų konferencijų ir parodų salėje - Vilniaus g. 22-1A, LT-44280, Kaunas.

Posėdžio garso įrašai: darytas 1 (vienas) garso įrašas „2020-09-23 Kauno RAT.mp3“ (įrašo trukmė 02:20:02).

I. NAGRINĖJAMI KLAUSIMAI

Lietuvos architektų rūmai (toliau – Rūmai) ir Kauno regioninė architektūros taryba (toliau – Taryba) 2020-09-11 gavo UAB „Projektų ekspertai“ projektų vadovės Dovilės Naudžiuvienės (toliau – Pareiškėjas) raštą, (toliau – Prašymas), kuriame prašoma iki 2020-09-25 įvertinti projektinius pasiūlymus ir pateikti išvadas dėl „Gydymo paskirties pastato (Ligoninės) Josvainių g. 2, Kaune naujos statybos projektą“ (toliau – Projektas), kuris rengiamas vadovaujantis „Ligoninės naujo korpuso statybos ortopedijos ir traumatologijos paslaugoms teikti projektavimo technine užduotimi“, kurioje ir buvo nurodytas privalomas projekto svarstymas.

Prie Prašymo pridedami šie dokumentai:

1. Ligoninės naujo korpuso statyba ortopedijos traumatologijos paslaugoms teikti. Projektavimo techninė užduotis, 10 psl.
2. Gydymo paskirties pastato (Ligoninės), Josvainių g 2, Kaune, naujos statybos projektas, 22 psl.

Projekto svarstymas vyko tokia tvarka: Viešojo posėdžio dalyje projektą pristatė projekto vadovė architektė Dovilė Naudžiuvienė. Projekto rengėjui Tarybos nariai uždavė klausimus ir iš klausė atsakymų. Paskui vyko uždara Tarybos posėdžio dalis, kurioje Tarybos nariai priėmė sprendimus.

II. KLAUSIMŲ NAGRINĖJIMUI REIKŠMINGOS APLINKYBĖS

Projekte pateikti duomenys:

PROJEKTO PAVADINIMAS: Gydymo paskirties pastato (Ligoninės), Josvainių g 2, Kaune, naujos statybos projektas.

PROJEKTO ETAPAS: Projektiniai pasiūlymai

STATINIO ADRESAS: Josvainių g 2, Kaunas

STATYTOJAS: Kauno miesto savivaldybė, Laisvės al.96, LT-44251 Kaunas, į. kodas 111106319

PROJEKTUOTOJAS: projektinių pasiūlymų rengėjas UAB „Projektų ekspertai“, į. k. 302605951

PROJEKTO VADOVAS (PV): Dovilė Naudžiuvienė, kv. atest. Nr. A1974

STATYBOS RŪŠIS: nauja statyba

STATINIO KATEGORIJA: ypatingas statinys

STATINIO PASKIRTIS: gydymo paskirties pastatai

UNIKALUS SKLYPO NR.: 1901-0031-0022

SKLYPO PLOTAS: 100815 m²

RYŠYS SU GRETIMU UŽSTATYMU: Greta esantys sklypai ir teritorijos užstatyti.

KULTŪROS PAVELDO VERTYBĖ: Sklypas nepatenka į Kultūros paveldo vertybių objekto ribas ar apsaugos zonas. Sklype saugotinių vertybių nėra.

SKLYPE ESANTYS ŽELDINIAI: saugotini želdiniai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje – 355 vnt.

Projekto vadovė architektė Dovilė Naudžiuvienė pristatė ortopedinio traumatologinio korpuso projektinius pasiūlymus. Projektas rengiamas vadovaujantis užsakovo patvirtinta projektavimo užduotimi, techninėmis prisijungimo sąlygomis, teisės aktais ir kitais privalomaisiais projekto rengimo dokumentais. Sprendiniai parengti suderinus juos su ligoninės administracija, gydytojų konsiliumu. Pastatas projektuojamas kiek galima arčiau kitų gydymo paskirties pastatų, naujasis korpusas sujungiamas su jau esamais galerija antrame aukšte. Užtikrinamas geras patekimas į jį GMP automobiliams, taip pat ir savarankiškai atvykstantiems pacientams, tam projektuojama nauja įvažė iš Jovvainių g. į naują automobilių stovėjimo aikštelę rytinėje pastato pusėje. Prie pagrindinio įėjimo planuojama aikštelė su vietomis neįgaliųjų automobilių statymui bei laikinam išlaipinimui. Siekiama išsaugoti esamus brandžius medžius, kurie netrukdo pastato dislokacijai. Pastatas projektuojamas trijų aukštų su antstatu, skirtu techninėms patalpoms įrengti. Pirmame aukšte numatomas pacientų priėmimo skyrius, į kurį GMP automobiliais patenkama per vidinio kiemo rampą iš Jovvainių g. pasukant Baltų gatvele. Savarankiškai nuosavu ar visuomeniniu transportu atvykusiems pacientams patekimas į priimamąjį numatomas per pagrindinį įėjimą iš Jovvainių g. Šalia pagrindinio įėjimo numatomas vestibulis pacientų laukimui, registratūra. Priėmimo skyriuje numatomi konsultaciniai ir procedūriniai kabinetai. Pirmame pastato aukšte taip pat numatomas rentgenologinis skyrius su dvejais rentgeno kabinetais ir kompiuterinio tomografo, echoskopijos kabinetai. Antrame pastato aukšte projektuojamas Dienos chirurgijos stacionaras bei operacinis blokas (penkios operacinės su pagalbinėmis patalpomis). Trečiame pastato aukšte projektuojamas Ortopedijos traumatologijos skyrius. Pastato funkcijai užtikrinti projektuojami du ligoninių liftai, evakuacinės laiptinės bei techninės patalpos. Pristatydama projektą Architektė atsakė į tarybos narių klausimus. Į klausimą, kaip buvo apskaičiuotas parkavimo vietų skaičius, atsakyta, kad pagal ligoninės poreikius, 30 kvadr. m. pagrindinio ploto numatyta viena automobilio stovėjimo vieta.

Į klausimą, kur išlaipinti atvežamą laikinai nemobilų žmogų, kuris nėra neįgalus ir negali naudotis neįgaliųjų aikštele, buvo atsakyta, kad projektavimo užduotyje buvo nurodyta atskirti GMP ir savarankiškai atvykstančių ligonių srautus, todėl automobilių aikštelė neprojektuota arčiau įėjimo.

Į klausimą, ar bus galima patekti į vidinį kiemą savarankiškai atvežus riboto mobilumo ligonį, atsakyta, jog, pagal ligoninės koncepciją, priėmimas su GMP ir savarankiškai atvykusių yra atskiras, o savarankiškai atvykusių ligonių priėmimas per vidinį kiemą - ligoninės vidaus darbo organizavimo klausimas.

Į klausimą, ar atstumai nuo automobilių stovėjimo aikštelėje iki langų atitinka reglamentą, atsakyta, jog atstumas yra 2,5 m, toje pusėje nėra palatų, o sprendimas dar nėra galutinis.

Į klausimą, kodėl pasirinktas tamsus spalvinis fasadų sprendimas, atsakyta, kad kontekstas gana chaotiškas, siekta nuosaikais, vientiso, foninio pastato charakterio, kuris turi sąsąukų su galerija, kurioje vyrauja pilka, raudona, ir balta spalvos. Norėjosi, kad pastatas turėtų savo raišką, tačiau neiškiskirtų iš esamų ligoninės pastatų. Siekta pastato vientisumo, tačiau spalvos gali būti keičiamos.

Į klausimą, kiek iškertama inventorizuotų medžių, atsakyta, jog apie 20 vnt. būsimo pastato ir 20 vnt. parkingo vietose.

Į klausimą, ar buvo rengiami ligoninės koncepciniai variantai, ar nesvarstytas aukštesnis, mažesnis plotą užimantis pastatas, atsakyta neigiamai. Pirmiausia, dėl funkcinių reikalavimų, nes skyrius negali būti per 2 aukštus, ir dėl to, kad nesinorėjo aukštesnio už esamą ligoninės pastatą.

Į klausimą, kur numatyta poilsio vieta lauke sveikstantiems ligoniams, atsakyta, jog nėra galimybių numatyti atskiros poilsio zonos, išskyrus esamą parką.

Į klausimą, koks santykis su esama ligoninės komplekso architektūra, atsakyta, kad gerinant situaciją, siekta ją išryškinti, bet neužgožti, vengta didesnio chaoso, skirtingų aukščių tūrių ir t.t. Dėl to projektuojamas vientisas lakoniškas vertikaliai piliastrais skaidytas tūris.

Į klausimą, ar negali įvykti trauma tuo atveju, kai vienas ligonių išeina iš tualetu, o tuo metu kitas eina į koridorių, atsakyta, kad palatos planuojamos kuo komfortabiliau, tualetai priaikyti žmonėms su negalia, galbūt, gali būti slankiojančios durys.

III. TARYBOS ARGUMENTAI

Pareiškėjas prašė įvertinti projektinius pasiūlymus pagal architektūros kokybės kriterijus. Tarybos nuomone, šiame projektinių pasiūlymų etape, svarbiausia yra įvertinti architektūrinės išraiškos idėją, urbanistinį pastato

integralumą ir funkcionalumą, aplinkos kokybės kūrimą, prieinamumą, kurie yra reikšmingi teikiant išvadą, per daug nekomentuojant detalių ir pastato pritaikymo neįgaliesiems aspektu, nes šiuos dalykus peržiūrės kitos institucijos.

Urbanistinis integralumas. Pastatas projektuojamas Josvainių gatvės išklotinėje arti jau esamų gydymo paskirties pastatų ir suvokiamas kaip viena iš tos pačios paskirties komplekso dalių. Kiek galima spręsti neturint bendro komplekso įvaizdžio, abejonių keli lygiareikšmiai, nepakankamai akcentuoti, vienoje linijoje esantys ligoninių (esamos ir būsimos) įėjimai. Automobilių parkingas projektuojamas rytinėje pastato pusėje, labai nutolęs nuo pagrindinio įėjimo. Tarybos nuomone, jei, dėl ekonominės statybos programos nėra galimybės įrengti požeminio parkingo patogesnėje vietoje, galbūt, yra svarstyтина aukštesnio ir trumpesnio ligoninės pastato idėja. Įrengiant parkingą planuojama šalinti medžius, kas smarkiai pablogintų aplinkos kokybę. Tarybos nuomone, būtų tikslinga parkinge suformuoti kelias minimalias medžių saleles. Būtų prarastos kelios automobilių stovėjimo vietos, tačiau tokia zona būtų žymiai malonesnė, be to, lapuočiai išgarina iki 60 proc. vandens, būtų mažiau apkraunamos lietaus sistemos, vasarą mažiau kaistų automobiliai. Nesilaikoma statybos reglamente nurodytų atstumų tarp pastato langų ir automobilių stovėjimo aikštelėje. Nepateikus platesnio situacijos plano su kontekstu, kur būtų matyti visi aplinkiniai pastatai ir privažiavimai, nepakankamai aišku, koks bus judėjimas, kiek bus eismo ženklų. Daugumos Tarybos narių nuomone, sveikintinas yra vidinio kiemo su ūkiniais korpusais "uždarymas", atskyrimas nuo fasadinės pastato zonos. Tarybos nuomone, projektas stokoja harmoningo ir darnaus architektūros ryšio su urbanizuota teritorija ir gamtine aplinka.

Statybos ir kuriamos aplinkos kokybė (ergonomiškumas), ilgaamžiškumas. Vidaus patalpos (palatos) išdėstomos abipus pagrindinės ašies - ilgo koridoriaus, kuriame nėra numatyta poilsio (relakso) zonų, nėra langų, patenka mažai natūralios šviesos. Vidaus patalpos (palatos) išdėstomos abipus pagrindinės ašies - ilgo koridoriaus, kuriame nėra numatyta poilsio (relakso) zonų, nėra langų, patenka mažai natūralios šviesos. Taip pat buvo suabejota palatų planavimu: ar nebus traumas tuo atveju, kai vienam ligoniui einant iš tualetu į palatą veriasi durys, užtverdamos kelią kitam, einančiam link išėjimo iš palatos į koridorių.

Aplinkos pritaikymas visiems visuomenės nariams - projektavimo visiems (universalus dizaino) principų taikymas, užtikrinant žmonių srautų judumą ir projektuojamų objektų prieinamumą (pasiekiamumą);

Aptariamo objekto specifika – didelis žmonių srautų judėjimas, tame tarpe – ir su riboto judėjimo galimybėmis, todėl itin svarbu yra racionalaus ir patogaus judėjimo sprendiniai, tinkamai išdėstytos įėjimo, išėjimo, privažiavimų vietos, kurios įgalintų tinkamai pritaikyti pastatą ir jo aplinką visiems visuomenės nariams. Parkingas projektuojamas labiausiai nuo įėjimo į nutolusioje vietoje, o neįgalųjų parkingas, Tarybos nuomone, yra per mažas tokio dydžio traumatologinei ligoninei. Be to, automobilių parkavimo kryptis yra tokia, kad nuo tolimiausio parkingo taško nėra numatyta saugaus tako žmogui ateiti iki pastato. Galbūt, vertėtų parinkti kitokią parkingo konfigūraciją, tarp automobilių eilių galėtų atsirasti šaligatvis ar bent jau saugi pėsčiųjų praėjimo zona. Tarybos nuomone, reiktų pakoreguoti funkcinę schemą, sutrumpinti priėjimus prie parkingo ir priėmimo, įvesti keletą salelių saugotinių ir naujų medžių, kad parkingas būtų humaniškesnis ir jaukesnis. Tarybos narių nuomone, nuosavu automobiliu atvežti ligoniai su riboto judėjimo galimybėmis, turi turėti galimybę patekti į priėmimą iš kiemo pusės, kaip ir atvežti GMP automobiliais. Šis patekimo į vidinį kiemą klausimas turi būti sprendžiamas jau šio projektavimo etape.

Funkcionali pastato struktūra. Tarybos nuomone, abejonių kelia projektuojamų liftų skaičius, kurių yra per mažai sklandžiam tokio didelio kiekio žmonių srautui organizuoti. Racionaliau viename mazge projektuoti po du liftus - vieną lovoms transportuoti, kitą, keleivinį, 650 kg keliamosios galios, skirtą ligoniams ir lankytojams. Taip būtų užtikrintas patogus susisiektis tarp aukštų. Neįtikina ir vieno iš liftų vietos parinkimas kampe. Norint patekti į operacinę vežamas ligonis turi iki lifto nukeliauti ilgą atstumą koridoriu, kuriame vyksta intensyvus judėjimas, kertasi srautai, yra pavojus ligoniams, kuriems reikia skubios operacijos. Galbūt, gali būti numatyta ekstrinių ligoninių atveju operacinės priėmimo galimybė. Daugumos Tarybos narių nuomone, sveikintinas yra vidinio kiemo su ūkiniais korpusais "uždarymas", atskyrimas nuo fasadinės pastato zonos. Kelia abejonių didžiulės terasos įrengimas ketvirtame aukšte, kai, tuo tarpu, ligoninės patalpose visi kvadratiniai metrai išnaudojami labia taupiai. Tarybos nuomone, neaiškūs (painūs) funkciniai ryšiai, ne itin sėkmingas srautų atskyrimas, todėl tarybos nuomone, reiktų aiškesnės funkcinės pastato schemos.

Vientisa architektūrinė idėja. Šiuolaikinių ligoninių projektavimui keliami aukšti architektūrinės kokybės reikalavimai, jų sprendiniai grindžiami architektūrine koncepcija. Tarybos nuomone, yra svarbu, kad ligoninei plečiantis ir virstant didžiuliu gydymo pastatų kompleksu, labiausiai matomo pastato architektūra bylotų apie

pastato funkciją ir būtų kodiniu raktu kitų pastatų būsimai renovacijai. Todėl pastato architektūrinė išraiška turi skelbti aiškią žinią apie jo funkciją ir būti išskirtinė. Ekonominė programa dalinai riboja projektuotojo galimybes panaudoti inovatyvias medžiagas bei technologijas, todėl konstatuota, kad projektas išpildo techninės užduoties reikalavimus be didesnės architektūrinės įtaigos. Sveikintinas, Tarybos narių nuomone, yra vidinio kiemo su ūkiniais korpusais „uždarymas“, atskyrimas nuo fasadinės pastato zonos.

Estetika. Pastato architektūrinių sąsajų su kitais ligoninės pastatais paieška siekiant kompozicijos bendrumo (fasadų estetika, spalvos, aukščiai), Tarybos nuomone, vargu ar yra toliaregiškas kelias, nes jie bus renovuoti, o naujasis pastatas bet koku atveju bus tas objektas, prie kurio derinsis projektuotojai, todėl jo fasadai galėtų būti savarankiški. Tačiau tamsiai pilka spalva neatskleidžia pastato funkcijos, priešingai, neaukštas tamsus tūris veikia primena sandėlio paskirties pastatą. Tarybos nuomone, būtina pateikti alternatyvius pastato spavinius sprendimus.

IV. TARYBOS IŠVADA

Tarybos nuomone, minėti architektūros kokybės kriterijai projektiniuose pasiūlymuose yra įgyvendinti nepilnai. Projektas svarstomas prieš jo viešinimą savivaldybėje, todėl labai pageidautina atsižvelgti į Tarybos rekomendacijas ir pateikti pakoreguotą projekto variantą.

V. TARYBOS REKOMENDACIJOS

1. Tarybos nuomone, nepakankamai įvertinta ligoninės pastato architektūrinės idėjos svarba – pastato vieta yra tarsi „vartai“ į visa ligoninės kompleksą. Sprendimai prastina aplinkos kokybę urbanistinio integralumo atžvilgiu, todėl siūloma sustiprinti pastato, reprezentuojančio ligoninės įvaizdį, architektūrinę raišką.
2. Tarybos nuomone, atsižvelgiant į tai, kad pasiūlyti sudėtingi atvykimo/priėmimo/ išvykimo ryšiai, nepatogūs privažiavimai, komplikuotas žmonių su riboto judėjimo galimybėmis patekimas iš tolumo parkingo, būtų tikslinga panagrinėti kitą parkavimo schema, įvertinus visų ligoninės korpusų ligonių priėmimo ir lankytojų įėjimų vietas. Įvertinti želdynų svarbą – tiek parkingo zonoje, tiek planuojant būtinas pacientų poilsio aikšteles.
3. Tarybos nuomone, struktūrinė – technologinė ligoninės schema yra paini, kertasi pacientų, ligoninės specialistų ir lankytojų srautai. Vidinių vertikalių ir horizontalių ryšių planavimas nėra iki galo apgalvotas, humaniškas. Siūlome peržiūrėti ir patikslinti operacinės bloko ryšius, pacientų rekreacinių erdvių būtinumą. Sinergiški ryšiai turi būti išspręsti, įvertinant pagrindinio įėjimo vietą, priėmimo punktą, liftų vietas ir jų kiekį.
4. Nors pasirinktas sprendimas gali būti priimtinas, bet rezultatas nėra inovatyvios architektūros pastato tūrio, formų, medžiagos ir spalvų atžvilgiu. Tarybos nuomone, būtina paieškoti kitų pastato spalvinio sprendimo variantų, teikiančių pozityvesnes emocijas.

Posėdžio pirmininkė

Gražina Janulytė-Bernotienė

Posėdžio sekretorė

Snieguolė Surblienė